

Zagraniczni

Heinz Schuster-Šewc 8 II 1927–10 II 2021

Profesor Heinz Schuster-Šewc, członek zagraniczny Polskiej Akademii Umiejętności, urodził się 8 lutego 1927 roku na Górnych Łużycach w miejscowości Purschwitz (Poršicy) koło Budziszyna i całe życie naukowe poświęcił swojemu językowi ojczystemu. Studiował filologię słowiańską na Uniwersytecie Humboldtów w Berlinie, a w latach 1948–1953 we Wrocławiu oraz w Krakowie pod opieką naukową profesora Kazimierza Nitscha. W 1955 roku uzyskał stopień doktora filologii słowiańskiej na Uniwersytecie Berlińskim na podstawie rozprawy na temat języka Albina Mollera (autora pierwszej drukowanej książki w języku dolnołużyckim, 1574). Praca, zatytułowana *Historische und vergleichende Lautlehre der Sprache des Albin Moller* (Berlin, Akademie Verlag, 1958) została przyjęta z uznaniem w świecie slawistycznym i doczekała się kilku recenzji.

W 1955 roku doktor Schuster-Šewc został zatrudniony na Uniwersytecie w Lipsku, gdzie habilitował się w 1962 roku, a w 1964 został profesorem językoznawstwa słowiańskiego. Przez szereg lat był dyrektorem Instytutu Sorabistyki oraz kierownikiem sekcji teoretycznego i stosowanego językoznawstwa. Swoje liczne prace sorabistyczne i slawistyczne drukował głównie w periodyku „Zeitschrift für Slawistik” (Berlin) oraz w wydawnictwie „Domovina” w Budziszynie, gdzie ukazywały się jego kolejne publikacje: *Bibliographie der sorbischen Sprachwissenschaft* (1966), *Historisch-etymologisches Wörterbuch der ober- und niedersorbischen Sprache* (1978–1996), *Das Sorbische im slawischen Kontext* (2000). W 1998 roku uczestniczył w XII Międzynarodowym Kongresie Sławistów w Krakowie i został obdarzony doktoratem honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Największym dziełem profesora Schuster-Šewca jest wspomniany słownik historyczno-etymologiczny języków łużyckich. Z myślą o nim zorganizował w Lipsku dwa międzynarodowe sympozja etymologiczne (1972, 1976),

a sam uczestniczył w kolejnych międzynarodowych kongresach slawistycznych. Obok prac naukowych na uznanie zasługuje działalność organizacyjna profesora Schuster-Šewca w Instytucie Łużyckim w Budziszynie oraz dydaktyka uniwersytecka na Uniwersytecie w Lipsku, której owocem stał się podręcznik gramatyki języka górnołużyckiego (1968–1976). Profesor dokonał też edycji naukowej zabytków piśmiennictwa starołużyckiego: *Nieder-sorbischen Testaments des Miklawuä Jakubica von 1548* (Berlin 1967) oraz *Sorbischen Sprachdenkmäler, 16.–18. Jahrhundert* (Bautzen 1967). Zmarł 10 lutego 2021 roku w Lipsku.

Profesor Heinz Schuster-Šewc przez całe dorosłe życie był blisko związany z Polską, zwłaszcza z krakowskim środowiskiem językoznawczym. Uczestniczył w licznych konferencjach naukowych, a jego prace na temat słownictwa i etymologii języka łużyckiego (najbliższego historycznie i geograficznie polszczyźnie) są ważne również dla historii języka i dialektologii polskiej.

Leszek Bednarczuk